

Somalialaisten pakolaisnaisten maahanmuutto ja vastaanotto Suomessa 1990-luvulla

Kirjoittaja

Katri Hirvonen-Nurmi

4. Vuorovaikutteinen oppiminen:

4.2 Muistelutyötehtävä: Lyhyt elämäkerta sukupolvien välisenä haastatteluna.

Haastattelupohjan kysymysten avulla tehtävä parityöskentely (oma liitetiedosto).

Toiminnan otsikko	Muistelu- ja elämäkertatyö sukupolvien välisen haastattelun avulla
Yleiskatsaus	Koulutus antaa osallistujalle menetelmiä ja taitoja henkilökohtaisten tai sukutarinoiden keräämiseen lyhyeksi elämäkerraksi. Puoliavoimen haastattelun käyttäminen auttaa työn etenemistä ja johtaa lopputulokseen, jonka voi halutessaan tulostaa.
Tavoitteet	Sukupolvien välinen muistitietotyö kirjoittamalla lyhyt elämäkerta voi tarjota emotionaalista tukea. Ongelmallisten muistojen jakaminen ja kuunteleminen yhdessä voi lisätä empatiaa ja oppimista. Ymmärrys evakkopolun kokemuksista tai muista elämänhistorian haasteista kasvaa. Vanhemman sukupolven muistot siirtyvät eteenpäin uutena tietona ja uusina taitoina.
Materiaalit	Vapaaehtoinen valmistautuminen: offline-työskentelyä edeltävät haastatteluharjoitukset TAI itsenäinen lukeminen: - Tunnettuja muistelmakirjoja otteita luettavaksi, malleina vangitseville vaikutelmille. Esimerkiksi <i>Nuoren tytön päiväkirja</i> , joka tunnetaan myös nimellä <i>Anne Frankin päiväkirja</i> . Tai Fabio Gedan teos <i>Krokotiilimeri. Afganipoika Enaiatollah Akbarin tositarina</i> (Otava, 2012. 189 sivua). Verkkomalli haastattelua ja muistojen kirjaamista varten, jossa on avoimia kysymyksiä elämänhistoriasta. Liitteenä verkkomateriaalit: ✓ Äiti_muistele_kanssani.pdf ✓ Isä_Muistele_kanssani.pdf
Aika	Valinnainen valmistelu: lukeminen ja kirjoittamisen ja kuvailutaitojen harjoittelua ⁱ Haastattelun/ muistelujen tekeminen 2 istunnossa (1,5 tuntia kumpikin). Valinnainen: Vihkon muokkaaminen, 1 tunti

Ryhmäkoko	6 – 24 (jakaantuneina pareiksi)
Ohjeet kouluttajille	<p>Verkkomateriaali haastatteluihin ja muistoihin perustuvan lyhyen elämäkerran kirjoittamiseen</p> <p>Valinnainen valmistelu: offline-työpaja. Haastatteluihin ja muistoihin perustuva luovan elämäkerran kirjoittamisen menetelmä toimii hyvin työpajana aluksi. Jos aika sallii, voidaan lisätä ylimääräinen kokoontuminen tunnelman nostattamiseksi. Siihen voi sisältyä joitakin harjoituksia, kuten kävelyä maisemassa, vanhojen rakkaiden esineiden etsimistä menneisyydestä, tanssiasteleita menneiltä vuosikymmeniltä, vanhoja aikoja ja paikkoja muistuttavan laulun laulamista tai perinteisen reseptin valmistamista.</p> <p>1. Valitse linkistä joko tiedostomalli isäsi (tai isoisäsi) haastattelua varten tai tiedostomalli äitisi (tai isoäitisi) haastattelua varten.</p> <p>2. Itse haastattelun aikana on mahdollista avata vanhoja hiljaisuuksia. Tarvitaan vain kohtaaminen ikääntyneen henkilön kanssa, joka on valmis kertomaan elämäntarinansa, ja lapsi, lapsenlapsi, sukulainen tai vapaaehtoinen, kuten sinä, jolla on aikaa kuunnella ja kirjoittaa tarina ylös käyttäen mallia, jossa on kysymyksiä alkuun pääsemiseksi.</p> <p>Liitteenä olevaa verkkomallia haastatteluja varten voidaan muokata ja muuttaa otsikko isoisäksi/isoäidiksi tai muuksi nimeksi. Tulosta haastateltavalle muokattu malli ja pyydä häneltä mahdolliset korjaukset.</p>
Jälkiarviointi ja arviointi	<p>Arviointi voi tapahtua joko kasvokkain tai puhelimitse tai muulla verkkoyhteydellä haastateltavan ja haastattelijan välillä. Se voidaan toteuttaa myös työpajassa, jossa tekstit jaetaan pareittain ja luetaan, minkä jälkeen niistä annetaan suullista palautetta.</p>
Vinkkejä kouluttajille	<p>Haastattelijan on tärkeää luoda turvallinen tila, jossa haastateltava voi kertoa kokemuksistaan ilman tarvetta suojella itseään. Muisteleminen on väsyttävää. Haastateltavan iän mukaan sopiva istunnon kesto verkkomallin täyttämiseen voi vaihdella 1 ja 2,5 tunnin välillä.</p> <p>Aikuiskoulutuksessa on myös mahdollista luoda uusia kumppanuuksia museoiden, luovien tilojen ja taiteellisten virkistystilojen välille, jotta löydetään turvalliset tilat, joita tarvitaan muisteleamiseen, haastattelemiseen ja muistitietoon perustuvien luomusten tuottamiseen.</p> <p><u><i>Esimerkki sukupolvien välisestä muistelutyöstä:</i></u></p>

	<p>-Vlogi "Lotta ja pappa", jossa 3. polven karjalaisnainen haastattelee isoisäänsä ja laulaa hänen kanssaan lauluja karjalaisen isoisänsä nuoruudesta: https://youtu.be/qCip9ond6dA.</p> <p><u><i>Mahdollisia haasteita:</i></u></p> <ul style="list-style-type: none">✓ Haastatteluihin soveltuvat kokoustilat (kirjastoissa/kulttuurikeskuksissa) ovat joskus varattavissa vain suurten ryhmien toimintaa varten, vaikka turvallinen tila voi edellyttää omaa rauhaa.✓ Kirjoittajat/luovat tekijät saattavat tarvita enemmän aikaa kuin haastattelijalla on käytettävissä.✓ Sota-ajan muistot voivat olla liian raskaita, mikä luo tarinaan tyhjiä kohtia. <p><u><i>Huom!</i></u> Luo vertaisryhmä. Aloita kulttuuriohjelmalla. Ehdota koristelua esineillä, jotka voivat toimia identiteettisymboleina.</p>
--	--

Creative commons -lauseke

Tekijä: Katri Hirvonen-Nurmi, Helinä Rautavaaran museo

Tämä teksti on julkaistu Creative Commons -lisenssin ehdoilla: CC BY-SA 2.0. Kirjoittajan nimi on seuraava: CC BY-SA 2.0, Tekijä: Katri Hirvonen-Nurmi, rahoituslähde: Euroopan unionin aikuiskoulutuksen Erasmus+-ohjelma. Tekstiä ja aineistoa saa jäljentää, levittää, saattaa julkisesti saataville, jakaa ja mukauttaa seuraavin ehdoin: Tekijän nimi, lisenssi sekä alkuperäisen lähteen verkkosivuston osoite on joka tapauksessa julkaistava.

Kuvien tekijänoikeustiedot löytyvät suoraan kuvien alta.

Vastuuvapauslauseke Erasmus+

Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei tarkoita, että komissio hyväksyisi julkaisun sisältöä, joka heijastaa ainoastaan sen kirjoittajien näkemyksiä, eikä komissio ole vastuussa siitä, miten julkaisun sisältämiä tietoja mahdollisesti käytetään.

ⁱ Elämäkerran suunnittelun apuvälineitä:

1. Aikajana: Aikajanan avulla harjoitellaan kirjoittamaan kronologisesti tapahtumasta toiseen. Mistä vanhemman tarina alkaa ja mihin se loppuu? Miten hänen elämä asettuu aikajanelle? Mitä asioita omaan tekstiin valitaan, mitä jätetään aikajanelta pois?
2. Idea"piirakka": Harjoitellaan kertomaan aihe kerrallaan: Ideapiirakkaan valitaan oman elämän kannalta keskeisiä aiheita ja kerätään näistä aiheista avainsanoja piirakan "täytteiksi".
3. Ideointipuu: Ideointipuuta voidaan käyttää ideapiirakan tavoin: puun oksille kerätään aiheita, joihin omassa tekstissä halutaan tarttua.
4. Muistilaput: Kuvaileva kertominen on osalle kirjoittajista vaikeaa: moni kertoo asiat lyhyesti ja toteavasti, eikä teksti lähde missään vaiheessa kunnolla lentoon. Apuna voi olla ideapankki: kuvailevien sanojen kerääminen lapuille, jotka voi liimata seinälle.